

**Střední odborná škola požární ochrany
a Vyšší odborná škola požární ochrany**

**Revize nástupních ploch
na územním odboru Domažlice**

Absolventská práce

Student: Zbyněk Zábrš

Vedoucí absolventské práce: Ing. David Dopirák

Obor vzdělání: 39-08-N/.. – Požární ochrana a bezpečnost práce

Vzdělávací program: Prevenci rizik a záchranná řství

Datum odevzdání: 28. 4. 2023

Střední odborná škola požární ochrany a Vyšší odborná škola požární ochrany
Pionýrů 2069, 738 01 Frýdek-Místek

PŘIHLÁŠKA

absolventské práce

Jméno a příjmení studenta	Zábrš Zbyněk
Obor vzdělání	39-08-N/.. – Požární ochrana a bezpečnost práce
Vzdělávací program	Prevence rizik a záchranařství
Forma vzdělávání	kombinovaná
Rok konání absolvitoria	2023
Závazně vybrané téma absolventské práce	Revize nástupních ploch na územním odboru Domažlice
Anotace	V úvodu absolventské práce seznamuji s problematikou nástupních ploch po stránce legislativní, kdy definuji, co je nástupní plochou, k čemu se zřizuje, jaké volíme pro tuto plochu rozměry a jaká se na tyto prostory vztahují omezení. Následuje seznámení s objekty, které v rámci místní znalosti vtipuju v rámci územního odboru Domažlice. Tyto objekty budou mít již nástupní plochy zřízené nebo to budou objekty, které svým charakterem provozu nebo stavebně – konstrukčním řešením mohou představovat vyšší náročnost na ustavení většího množství požární techniky. U objektů bez nástupních ploch definuji, jaká nebezpečí z absence nástupních ploch plynou, a v rámci praktické části navrhnu možné řešení zřízení nástupních ploch u daných objektů. Tato teoretická řešení budou zpracována i graficky a mohou být případně využita při rozsáhlých rekonstrukčních komunikacích vedoucích kolem těchto vtipovaných objektů.
Cíl práce	Cílem práce je v případech hodných zřetele vtipovat několik objektů v rámci územního odboru Domažlice, u kterých nástupní plochy nejsou zřízeny, a kde by svým stavebně – konstrukčním řešením a charakterem provozu zřízeny být měly. U těchto objektů je navrženo případně teoretické řešení nástupních ploch, které může být jedním z výchozích dokumentů při rozsáhlých rekonstrukčních ulic v okolí objektů.
Vedoucí práce	Ing. David Dopirák
Termín odevzdání absolventské práce	28. 4. 2023

Ve Frýdku-Místku dne 9. 9. 2022

podpis studenta

podpis vedoucího práce

**Střední odborná škola požární ochrany a Vyšší odborná škola
požární ochrany**

Pionýrů 2069, 738 02 Frýdek-Místek

ZADÁNÍ ABSOLVENTSKÉ PRÁCE

Jméno: Zábrš Zbyněk

Obor vzdělávání: 39-08-N/.. - Požární ochrana a bezpečnost práce

Vzdělávací program: Prevence rizik a záchranařství

Školní rok: 2022/2023

Protože jste splnil požadované studijní podmínky pro ukončení studia ve vyšší odborné škole, zadávám Vám ve smyslu zákona 561/2004 Sb., § 102, odst. 1 téma pro absolventskou práci.

Název tématu: Revize nástupních ploch na územním odboru Domažlice

Rozsah práce je stanoven interně vydanými zásadami pro vypracování absolventské práce.

Vedoucí práce: Ing. David Dopirák

Termín zadání: 9. 9. 2022

Termín odevzdání: 28. 4. 2023

Podpis studenta:

Ve Frýdku-Místku dne: 28. 2. 2023

Podpis ředitele školy:

v zastoupení
plk. Mgr. Lukáš Kmec, MBA
zástupce ředitele
vrchní rada

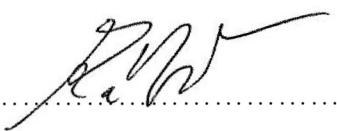
Razítko:

STŘEDNÍ ODBORNÁ ŠKOLA
POŽÁRNÍ OCHRANY A -16-
VYŠší ODBORNÁ ŠKOLA
POŽÁRNÍ OCHRANY
pošt. příhr. 56, 738 02 FRÝDEK-MÍSTEK

Čestné prohlášení

Prohlašuji, že jsem předloženou absolventskou práci vypracoval/a samostatně. Veškeré prameny, z nichž jsem při zpracování čerpal/a, v práci řádně cituji a jsou uvedeny v seznamu použité literatury a pramenů.

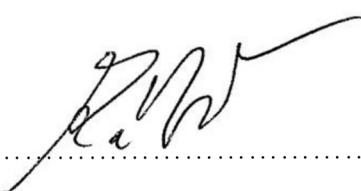
Frýdek-Místek, duben 2023
(vlastnoruční podpis)

Beru na vědomí, že absolventská práce je majetkem SOŠ PO a VOŠ PO ve Frýdku-Místku (ustanovení § 60 odst. 1 zákona č. 121/2000 Sb., autorský zákon), bez jejího souhlasu nesmí být nic z obsahu práce publikováno.

Souhlasím s prezentačním zpřístupněním své absolventské práce ve studijní knihovně SOŠ PO a VOŠ PO ve Frýdku-Místku.

Frýdek-Místek, duben 2023
(vlastnoruční podpis)

Anotace

V úvodu absolventské práce seznamuji s problematikou nástupních ploch po stránce legislativní, kdy definuji, co je nástupní plochou, k čemu se zřizuje, jaké volíme pro tuto plochu rozměry a jaká se na tyto prostory vztahují omezení. Následuje seznámení s objekty, které v rámci místní znalosti vtipuji v rámci územního odboru Domažlice. Tyto objekty budou mít již nástupní plochy zřízené nebo to budou objekty, které svým charakterem provozu nebo stavebně – konstrukčním řešením mohou představovat vyšší náročnost na ustavení většího množství požární techniky. U objektů bez nástupních ploch definuji, jaká nebezpečí z absence nástupních ploch plynou, a v rámci praktické části navrhnu možné řešení zřízení nástupních ploch u daných objektů. Tato teoretická řešení budou zpracována i graficky a mohou být případně využita při rozsáhlých rekonstrukcích komunikací vedoucích kolem těchto vtipovaných objektů.

Klíčová slova: nástupní plocha, objekty, komunikace

Abstract

In the introduction of the graduate thesis, I introduce the issue of boarding areas from a legislative point of view, where I define what a boarding area is, what it is for, what dimensions we choose for this area and what restrictions are applied to these areas. This is followed by an introduction to the objects that I select within the scope of local knowledge within the territorial department of Domažlice. These objects will already have boarding areas set up or they will be objects that, due to their nature of operation or structural design, may represent a higher requirement for the installation of a larger amount of firefighting equipment. In the case of buildings without boarding areas, I will define what dangers arise from the absence of boarding areas, and in the practical part I will propose a possible solution for the establishment of boarding areas at the given buildings. These theoretical solutions will also be processed graphically and can possibly be used in extensive reconstructions of roads leading around these selected objects.

Keywords: boarding area, objects, road network

Obsah

Seznam zkratek

1	Úvod	9
2	Legislativa	11
2.1	Legislativní historie	11
2.2	Zákon č. 133/1985 Sb., o požární ochraně.....	11
2.3	Vyhláška č. 246/2001 Sb., o požární prevenci	12
2.4	Vyhláška č. 23/2008, o technických podmínkách požární ochrany staveb	14
2.5	České technické normy	14
2.5.1	ČSN 73 0802	15
2.5.2	ČSN 73 0804	16
2.5.3	ČSN 73 0833	16
2.5.4	ČSN 73 0834	16
2.5.5	ČSN 73 0835	17
3	Zařízení pro protipožární zásah	18
3.1	Přístupové komunikace.....	18
3.2	Nástupní plochy	19
3.2.1	Parametry nástupní plochy	19
3.2.2	Značení nástupní plochy	21
3.3	Vnitřní zásahové cesty	22
3.4	Vnější zásahové cesty	23
4	Sankce.....	24
5	Technika ÚO Domažlice	25
5.1	CHS Domažlice	25
5.2	HS Staňkov	26

6	Časté problémy spojené s nástupními plochami	27
6.1	Objekty postavené podle starší právní úpravy	27
6.2	Kapacita parkování	28
6.3	Parametry věcných prostředků u jednotek požární ochrany	28
6.4	Přístup ze všech stran objektu.....	29
6.5	Neudržovaná nástupní plocha	30
6.6	Nerespektování nástupních ploch	31
7	Vybrané objekty a nová řešení	33
7.1	Finanční úřad Domažlice	33
7.2	Bytové domy	35
7.3	Domov pro seniory Domažlice	36
8	Závěr	38
	Seznam zdrojů a použité literatury	40
	Seznam obrázků.....	42
	Seznam tabulek.....	43
	Seznam grafů	44

Seznam zkratek

CAS – Cisternová automobilová stříkačka

ČR – Česká republika

ČSN – Česká technická norma

HZS – Hasičský záchranný sbor

JPO – Jednotka požární ochrany

PBŘS – Požárně bezpečnostní řešení stavby

PBS – Požární bezpečnost staveb

PO – Požární ochrana

SPD – Státní požární dozor

1 Úvod

Pro efektivní zdolávání mimořádných událostí je mimo jiné nedílnou součástí rychlý a účinný zásah jednotek požární ochrany (dále jen „JPO“). Jestliže se JPO nemohou z jakéhokoliv důvodu dostavit na místo události včas, může to s sebou přinášet fatální následky na životech lidí, zvířat, ale i značné škody na majetku, případně významné zasažení životního prostředí. V případech požárů ve vnitřním prostředí v objektech, ve kterých se běžně nacházejí osoby, jsou příjezdové komunikace a nástupní plochy jedním z hlavních aspektů pro včasný příjezd JPO na místo události a efektivní provedení nejen hasebních prací, ale i evakuace osob, případně jejich záchrany. Z tohoto důvodu bylo zvoleno téma této absolentské práce právě v souvislosti s nástupními plochami a to jak obecně, tak v konkrétních případech na územním odboru Domažlice.

V moderním světě se na komunikacích pohybuje mnoho dopravních prostředků. Individuální mobilita je nedílnou součástí naší společnosti, avšak přináší s sebou i mnohá úskalí. Vyzdvihněme jedno, a sice problém s parkovací kapacitou. Zejména v oblasti sídlišť je kapacita parkovacích míst z dnešního pohledu historicky poddimenzována a lidé pak k parkování svých vozidel využijí každé volné místo. Někteří spoluobčané neznají, v horším případě nerespektují označení nástupních ploch a využívají je pro parkování svých vozidel. V některých situacích se stává, že je část nebo celá nástupní plocha odstraněna, protože kolem objektu se hledá každičký prostor pro umožnění parkování. Smí vůbec právnická nebo fyzická osoba z vlastního rozhodnutí zrušit nástupní plochu před svým objektem za účelem rozšíření parkovací kapacity? Může zrušení nebo nerespektování označení nástupních ploch být negativním aspektem pro vedení případného požárního zásahu? Máme dnes okolí všech výškových objektů dostatečně stavebně a technicky připravené na ustavení požární techniky? Pokud tomu tak není, jsme schopni s tím něco v současné době za současných legislativních podmínek něco udělat? Na to všechno se pokusíme odpovědět v této práci.

V úvodní části této práce se nejprve seznámíme s legislativní stránkou nástupních ploch. Tím získáme přehled o tom, co nám dovoluje a co nám zakazuje právní rámec v ČR a to nejen z hlediska současné legislativy, ale představí nám vývoj právních předpisů i v historickém kontextu, který při hodnocení již stojících objektů nemůžeme opomenout.

V další kapitole rozvedeme dál požadavky normy na zařízení pro protipožární zásah, pod které nástupní plochy spadají. Mimo všeobecné seznámení s těmito zařízeními si již zde budeme specifikovat, jaké parametrické požadavky jsou dle současné legislativy na nástupní plochy kladeny.

Zvláštní kapitola je pak věnována tomu, co hrozí osobám, které nepostupují v souladu s právními požadavky na zřizování a udržování zařízení pro protipožární zásah. Jsou zde vypsány rozmezí sankcí, které mohou právnické a fyzické osoby dostat v případě nedodržení příslušných předpisů.

Vzhledem k tomu, že praktická část této práce se zabývá ověřením zřizování nástupních ploch u některých objektů v rámci územního odboru Domažlice, věnuje se v další kapitole představení zásahové techniky na stanicích v této oblasti. Jedná se o centrální hasičskou stanici v Domažlicích a hasičskou stanici ve Staňkově. Jsou zde představeny parametry techniky, které ovlivňují její příjezd na místo události a ustavení.

Kapitola šestá nám představuje hned několik oblastí, ve kterých v problematice narázíme na potíže. Tyto problémy byly vytipovány na základě praktické zkušenosti a konzultace s odborníky v rámci požární prevence z HZS Plzeňského kraje. Mohou nám již s sebou nést konkrétní problémy při opravdovém protipožárním zásahu, nejen rozpor s legislativou. Vyjmenované problematické oblasti nástupních ploch byly pak kontrolovány a použity při praktickém ověřování zřizování nástupních ploch na domažlickém územním odboru.

V závěrečné části jsou pro předem vytipované objekty na územním odboru Domažlice nástupní plochy zkонтrolovány. Tyto objekty mají již nástupní plochy zřízené nebo svým stavebně – konstrukčním charakterem by mohly vyžadovat jejich zřízení. Objekty budou vybrány na základě konzultace s místně příslušným oddělením požární prevence a na základě osobní místní znalosti. V nežádoucích případech v souvislosti se zřízením nástupní plochy u těchto objektů bude navrženo možné řešení. Tato teoretická řešení budou zpracována i graficky a mohou být případně využita při rozsáhlých rekonstrukcích komunikací vedoucích kolem těchto vytipovaných objektů, případně rekonstrukcí těchto objektů.

2 Legislativa

Základním právním předpisem v rámci požární ochrany (dále jen „PO“) je zákon č. 133/1985 Sb., o PO, ve znění pozdějších předpisů. Legislativní požadavky na stavby z hlediska PO jsou velmi důležitou součástí k ochraně života osob, zvířat a majetku. Hrají hlavní roli pro dodržování pravidel, osobních i stavebních podmínek, z čehož vyplývají určitá práva, povinnosti a požadavky. V opačném případě, při nedodržování těchto povinností, řeší postupy a sankce. Ohledně veškerých aspektů k požární bezpečnosti staveb (dále jen „PBS“), tak i právě nástupní plochy řeší několikero právních předpisů. [1]

2.1 Legislativní historie

V roce 1954 nabyl účinnosti zákon č. 35/1953, o státním požárním dozoru (dále jen „SPD“) a PO. Závažnost problémů PBS si vynutila vytvoření samostatné technické normy ČSN 73 0760 – Požární předpisy pro výstavbu průmyslových závodů a sídlišť. Tato norma pojednávala o požadavcích na stavební konstrukce z hlediska PO. Přestože byla norma novelizována, byla rozšířena o předpisy ústředního vytápění, navrhování kotelen, skladů paliv a zařízení pro ukládání popela v průmyslových objektech a sídlištích. Pro projektování výškových budov pro bydlení, občanské vybavenosti a průmyslu, byly vydány požární předpisy v roce 1967. Šlo o objekty, jejichž výška od nástupní plochy po stropní konstrukci posledního podlaží byla větší než 30 m. Pro veškeré nedostatky právních předpisů, který nesl rozvoj technologického průmyslu a stavebnictví, nebylo možné vyřešit pouze úpravami těch stávajících. Řešením problémů bylo vytvořit novou koncepci právních předpisů a norem – požárního kodexu. Základním pilířem požárního kodexu se stala norma ČSN 73 0802 – Požární bezpečnost staveb, která vešla v platnost v roce 1977 s účinností dodnes. [2]

2.2 Zákon č. 133/1985 Sb., o požární ochraně

Zákon o PO v § 5 pojednává o povinnostech právnických osob a podnikajících fyzických osob, které jsou mimo jiné v odst. 1, písm. b) povinny vytvářet podmínky pro hašení požáru a záchranné práce ve smyslu udržování volných příjezdových komunikací, nástupních ploch pro požární techniku, únikových cest a hlavních uzávěrů. [1]

V § 7 odst. 3 je specifikováno, že vlastník nebo uživatel je povinen jednak označovat, jednak udržovat nástupní plochy pro účely ustavení techniky JPO. [1]

Dále v § 17 se zákon zaobírá povinnostmi fyzických osob, kde každá fyzická osoba si musí počinat tak, aby nezavdala příčině vzniku požáru a nesmí omezovat nebo znemožňovat použití označených nástupních ploch pro požární techniku. [1]

Výkon SPD je obsažen v § 31, který podle odst. 1, písm. a) provádí kontroly, zda byly dodrženy povinnosti podle stanovených právních předpisů o požární ochraně. Dle písm. b) téhož odst. provádí posuzování stavební nebo územně plánovací dokumentace, které je součástí např. projektová dokumentace stavby, jejíž součástí jsou i nástupní plochy. Podle písm. c) ověřuje, zda byly zachovány podmínky PBS z posuzované dokumentace a podkladů. [1]

Přestupky a pokuty fyzických osob, právnických osob a podnikajících fyzických osob řeší zákon v § 76 a § 78. [1]

2.3 Vyhláška č. 246/2001 Sb., o požární prevenci

Vyhláška navazuje na zákon č. 133/1985 Sb., o PO podrobněji popisuje obsahové části dokumentace PO na požárně bezpečnostní řešení stavby (dále jen „PBŘS“). [3]

Ustanovuje v § 11 způsoby vytváření podmínek pro hašení požáru a záchranné práce ve smyslu organizačního a technického opatření pro provedení rychlého a účinného zásahu JPO. Dle písmena c), d) je požadováno, aby příjezdové komunikace k objektům, k nástupním plochám a zdrojům vody určené pro požární techniku, byly trvale volné a měly šířku nejméně 3 m. Zároveň vyžaduje dodržování označení a možnosti využití nástupní plochy pro požární techniku a požárních výtahů. [3]

Dokumentace zdolávání požáru v § 34 odst. 1 upravuje zásady rychlého a účinného zdolávání požáru a záchrany osob, zvířat a majetku v objektech právnických osob a podnikajících fyzických osob. Je tvořena operativním plánem a operativní kartou, kde mimo jiné jsou příjezdové komunikace a nástupní plochy obsaženy v grafické části s plánem objektu. [3]

Podle § 41 pro zpracování PBŘS se vychází ze zvláštních právních předpisů, normativních požadavků a podmínek vydáním územního rozhodnutí. Náležité podklady z hlediska požární bezpečnosti obsahují:

- koncept požární bezpečnosti pro předpokládané stavební řešení a využití stavby (např. výška stavby, stavební konstrukce apod.),
- řešení přístupových komunikací a nástupních ploch,
- možné vybavení objektu požárně bezpečnostními zařízeními,
- zohlednění možnosti vedení protipožárního zásahu,
- grafické označení umístění stavby s vymezenými odstupovými či bezpečnostními vzdálenostmi, přístupovými komunikacemi a nástupními plochami. [3]

PBŘS obsahuje:

- rozdelení objektu do požárních úseků,
- stanovení požárního rizika,
- zhodnocení stavebních konstrukcí,
- zhodnocení evakuace,
- stanovení odstupových vzdáleností,
- určení zabezpečení objektu požární vodou,
- vymezení zásahových cest, posouzení přístupových komunikací a nástupních ploch,
- stanovení počtu přenosných hasicích přístrojů a jejich rozmístění,
- zhodnocení technologických a technických zařízení objektu,
- stanovení požadavků na zvýšení požární odolnosti stavebních konstrukcí nebo snížení hořlavosti stavebních hmot,
- posouzení požadavků na požárně bezpečnostní zařízení. [3]

PBŘS zpracovává fyzická osoba, která získala oprávnění dle zákona č. 360/1992 Sb., o výkonu povolání autorizovaných architektů, musí být opatřeno vlastnoručním podpisem a otiskem razítka se státním znakem České republiky (dále jen „ČR“). [3]

Ve vyhlášce požární prevence v § 46 odst. 1, písm. f) stavební prevence posuzováním dokumentace zjišťuje příjezdové komunikace, nástupní plochy pro požární techniku

a vymezení zásahových cest. V případě vykazujících nedostatků s ohledem na PBS orgán SPD vydá stanovisko. [3]

2.4 Vyhláška č. 23/2008, o technických podmínkách požární ochrany staveb

Vyhláška v § 2 odst. 1, písm. d) řeší navrhování a umístění stavby tak, aby splňovala technické podmínky PO, a to i pro přístupové komunikace a nástupní plochy. [4]

Dále dle § 12 musí být stavba navržena a zajištěna přístupovou komunikací, nástupní plochou, požárně bezpečnostním zařízením, vnitřní a vnější zásahovou cestou pro zajištění bezpečného a účinného zásahu JPO v souladu českých technických norem obsažených v příloze č. 1. [4]

Podrobnější vymezení dle přílohy č. 3, značení nástupních ploch pro požární techniku podle vyhlášky 30/2001 Sb., kterou se provádějí pravidla provozu na pozemních komunikacích, úprava a řízení provozu na pozemních komunikacích (*dopravní značka B 29 s dodatkovou tabulkou „Nástupní plocha pro požární techniku“*), kterou nahradila vyhláška 294/2015 Sb., pravidla provozu na pozemních komunikacích. Každá jednopruhová přístupová komunikace delší než 50 m, kterou nelze projet, musí být doplněna smyčkovým objezdem nebo plochou umožňující otáčení vozidel. Vjezdy a průjezdy na pozemky obestavěné nebo jinak znepřístupněné, určené pro požární techniku, musejí mít minimální šířku 3,5 m a výšku 4,1 m. Technické parametry nástupní plochy musejí odpovídat parametrům výškové techniky. Stavba či nástupní plocha se navrhoje a umisťuje mimo ochranné pásmo vysokého napětí nadzemního vedení bez izolace, aby bylo možné provedení zásahu mimo ochranné pásmo, vycházející ze zákona č. 458/2000 Sb., tzv. energetický zákon. [4]

2.5 České technické normy

PBS je řešena souborem norem, tzv. kodexem norem, který upřesňuje požadavky objektů, které jsou udávány právními předpisy. Prvotním roztríděním objektů je podle základních kmenových norem ČSN 73 0802 a ČSN 73 0804, které udávají, že každý objekt musí umožnit vedení protipožárního zásahu z vnější nebo vnitřní části objektu. Specifické

objekty, jako jsou např. budovy pro ubytování, zdravotnická zařízení a další, se kromě základních norem zpřesňují podle specifických norem pro dané objekty. [5]

2.5.1 ČSN 73 0802

Česká technická norma požární bezpečnosti staveb – Nevýrobní objekty je základní kmenovou normou, ze které se vychází u většiny objektů.

Požární bezpečností staveb se rozumí schopnost stavebního objektu v případě požáru bránit ztrátám na životech a zdraví osob (popř. zvířat) a ztrátám na majetku:

- dosažením vhodného urbanistického začlenění objektu,
- dispozičním řešením,
- konstrukčním řešením,
- materiálovým řešením,
- požárně bezpečnostními zařízeními a opatřeními. [6]

K zabránění výše uvedených ztrát v objektu musí být:

- umožněna bezpečná evakuace osob, zvířat a majetku,
- zabráněno šíření požáru mezi požárními úseky uvnitř objektu,
- zabráněno šíření požáru mimo objekt,
- umožněn účinný zásah jednotek požární ochrany. [6]

Mezi zařízení, které umožňují vedení účinného protipožárního zásahu vnitřní nebo vnější částí objektu, patří přístupové komunikace včetně nástupních ploch, zásahové cesty a technická zařízení. [6]

Za přístupovou komunikaci je brána minimálně jednopruhová silniční komunikace o šířce vozovky nejméně 3 m. K objektům musí vést přístupová komunikace umožňující příjezd požárních vozidel až na nástupní plochu, nebo alespoň 20 m od vchodů, které navazují na zásahové cesty, pokud nebyla vyžadována nástupní plocha. Nebo 20 m od všech vchodů do objektu, kde se předpokládá vedení protipožárního zásahu a nebyly vyžadovány nástupní plochy ani vnitřní zásahové cesty. [6]

Nástupní plochy jsou určené pro požární techniku a slouží pro vedení protipožárního zásahu vnější stranou objektu. Nástupní plochy musí bezprostředně navazovat na přístupové

komunikace, mít šířku minimálně 4 m, být trvale odvodněny a zpevněny alespoň k jednorázovému použití vozidlem, jehož tíha na nejtěžší nápravu je minimálně 100 kN. Sklon nástupní plochy zpravidla v podélném směru nesmí přesahovat 8 % a ve druhém směru nejvýše 4 %. A musí být situována kolmo nebo podélně k objektu, aby v každém podlaží byl umožněn zásah za použití automobilového žebříku nebo požární plošiny. [6]

V normě je definována výška objektu neboli požární výška (h), kde výška objektu je brána od podlahy prvního nadzemního podlaží po podlahu posledního užitného nadzemního podlaží (popř. podzemního podlaží). [6]

2.5.2 ČSN 73 0804

Norma požární bezpečnosti staveb – Výrobní objekty. Na rozdíl od ČSN 73 0802 se přístupové komunikace nemusí zřizovat u objektů, kde by finanční náklady byly neúměrně vysoké (více než 50 % předpokládaných škod) nebo u špatně přístupných objektů, kde se nepředpokládá protipožární zásah JPO např. horské oblasti. Dále přístupové komunikace musí vést nejdále 10 m od vchodů do objektu v případě, kdy se nástupní plochy nevyžadují. [7]

Nástupní plochy určené pro požární techniku musí mít délku minimálně 15 m. [7]

2.5.3 ČSN 73 0833

Norma požární bezpečnosti staveb – Budovy pro bydlení a ubytování. Pro skupinu budov OB1 musí k témtoto vést přístupová komunikace o minimální šířce 3 m a končit nejdále 50 m od posuzovaného objektu. Zřizovat se nemusí u staveb pro rodinnou rekreaci a v ostatních případech, pokud s tím souhlasí územně příslušný hasičský záchranný sbor kraje (dále jen „HZS“). [8]

2.5.4 ČSN 73 0834

Norma požární bezpečnosti staveb – Změny staveb. Pokud dojde k rozšíření objektu při změně stavby, rozměry přístupové komunikace a nástupní plochy musejí zůstat dle hodnot ČSN 73 0802 nebo ČSN 73 0804. Nástupní plochy se musejí zřídit u objektů s nástavbou, jejichž výsledná výška přesahuje 12 m a kde není v objektu samočinné stabilní hasicí zařízení, pokud objekt nedisponuje vnitřní zásahovou cestou. U památkových budov, kde nelze dodržet

parametry přístupových komunikací a nástupních ploch, musejí být dohodnuta s územním HZS adekvátní řešení. [9]

2.5.5 ČSN 73 0835

Norma požární bezpečnosti staveb – Budovy zdravotnických zařízení a sociální péče. Zřizování nástupních ploch podle ČSN 73 0802 – nevýrobní objekty, vyjma nových objektů s výškou $h \leq 6$ m není vyžadováno. [10]

3 Zařízení pro protipožární zásah

Základní ustanovení z řady norem ČSN 73 08xx udává, že každý objekt musí disponovat zařízením umožňujícím protipožární zásah JPO vedený vnitřní či vnější částí objektu, kterým jsou:

- přístupové komunikace včetně nástupních ploch,
- vnitřní či vnější zásahové cesty, které musí navazovat na přístupovou komunikaci,
- technická zařízení (požární vodovody a jiné požárně bezpečnostní zařízení). [6]

3.1 Přístupové komunikace

Přístupovou komunikací je nejméně jednopruhová silniční komunikace o minimální šířce vozovky 3 m. Projektovým řešením musí být zajištěn zákaz parkování a odstavení vozidel, jde-li o jednopruhovou přístupovou komunikaci. Pokud je navrženo více jízdních pruhů, musí být tento zákaz zajištěn alespoň na jednom jízdním pruhu. U projektování nových objektů se jednopruhová komunikace v místě požárních hydrantů rozšiřuje tak, aby umožnila odstavení požárních vozidel. U změn stávajících staveb se úprava doporučuje. Na konci každé jednopruhové neprůjezdné komunikace delší než 50 m musí být plocha či smyčkový objezd umožňující otáčení vozidla. [6]

Obrázek 1: Šířka přístupové komunikace. Zdroj: [11]

Přístupová komunikace musí vést k objektům a umožňovat příjezd požárních vozidel:

- až k nástupní ploše,
- nejvýše do vzdálenosti 20 m od vchodů navazující na zásahové cesty, pokud se nástupní plocha nevyžaduje (nejvýše do 10 m od vchodů dle ČSN 73 0804 [7]),
- nejvýše do vzdálenosti 20 m od všech vchodů objektu, kde by se předpokládalo vedení protipožárního zásahu u objektů, kde se nevyžaduje nástupní plocha ani vnitřní zásahové cesty. [6]

Přístupová komunikace nemusí vést k objektům:

- kde jsou všechny požární úseky bez požárního rizika a k objektům jmenovitě uvedených v příslušných normách,
- kde by zřízení přístupových komunikací vyžadovalo neúměrně vysoké investiční náklady (např. více než 50 % následných škod),
- kde nelze počítat s protipožárním zásahem jednotek požární ochrany pro těžko přístupné polohy objektu (např. horské oblasti) a z důvodu doby dojezdu, která by byla delší než pravděpodobná doba trvání požáru. [7]

Vjezdy a průjezdy při blokové zástavbě a na ohrazené pozemky, kde jsou stavební objekty určené pro příjezd požární techniky, musejí mít ve světlých rozmezích šířku minimálně 3,5 m a výšku minimálně 4,1 m. U vjezdů na ohrazené pozemky u průmyslových závodů se doporučuje kromě hlavního vjezdu zřídit druhý vjezd, nejlépe na protilehlé straně. [6], [7]

3.2 Nástupní plochy

Trvale označený a volný komunikační prostor u objektů určený pro požární techniku v takové vzdálenosti od objektu, aby ji bylo možné využít pro záchrannu ohrožených osob nebo zajištění účinného protipožárního zásahu, vnější stranou objektu. Nástupní plochy se zřizují u objektů s výškou h nad 12 m. Projektovým řešením po dohodě s územně příslušným HZS se určí jejich počet, rozmístění a vybavení. [6]

3.2.1 Parametry nástupní plochy

Nástupní plocha musí:

- bezprostředně navazovat na přístupovou komunikaci,
- mít šířku minimálně 4 m,
- být odvodněna a zpevněna alespoň k jednorázovému použití požárních vozidel, jejichž tíha na nejvíce zatíženou nápravu je minimálně 100 kN,
- zpravidla v podélném směru mít maximální sklon 8 % a ve druhém směru nejvýše 4 %,
- být umístěna podélně nebo kolmo k nejdelší straně objektu tak, aby byl umožněn zásah v každém podlaží z výsuvného automobilového žebříku nebo z požární plošiny k přiléhajícímu průčelí požárních úseků,
- u objektů dle ČSN 73 0804 mít délku minimálně 15 m. [6], [7]

Obrázek 2: Tlaková zkouška. Zdroj: vlastní

Dále je možné nástupní plochu zatravnit nebo jiným způsobem upravit její povrch, avšak musí být trvalým způsobem označena a zajištěna její funkce. Současně se doporučuje nástupní plochu využít k jinému vhodnému účelu (např. manipulační plocha, chodník pro chodce), který nezamezí příjezdu požárních vozidel nebo protipožárnímu zásahu. Nesmí se však využívat pro parkování či odstavení vozidel. [6]

Zřídit nástupní plochu se nemusí u objektů:

- které jsou vybaveny vnitřními zásahovými cestami,
- do 12 m výšky, i když nemají zřízeny vnitřní zásahové cesty,
- kde jsou všechny požární úseky bez požárního rizika,
- uvedených jmenovitě v příslušných normách jednotlivých objektů,
- nad 12 m výšky, které mají ve všech požárních úsecích s požárním rizikem instalováno sprinklerové stabilní hasicí zařízení, doplňkové sprinklerové hasicí zařízení nebo jiné samočinné stabilní hasicí zařízení,
- kde nelze vést protipožární zásah z vnější strany objektu a kde nemusí vést přístupová komunikace. [6], [7]

3.2.2 Značení nástupní plochy

Nástupní plocha nesmí být využívána pro parkování a odstavení vozidel, z tohoto důvodu je nutné správné označení nástupní plochy určené pro požární techniku. Vyhláška č. 23/2008 Sb., o technických podmínkách PO staveb v příloze č. 3 apeluje na označení nástupních plocha i vnějších odběrných míst požární vody k trvalému zajištění volného příjezdu požární techniky, které se provádí podle zvláštního právního předpisu. Tím je aktuálně platná vyhláška č. 294/2015 Sb., kterou se provádějí pravidla provozu na pozemních komunikacích. Správné označení se provádí minimálně svislou dopravní značkou B 29 (zákaz stání) doplněna dodatkovou tabulkou „Nástupní plocha pro požární techniku“, dále se používá vodorovné žluté značení (např. tvaru obdélníku s klikatou čarou doplněné písmeny „H Z S“). [4], [12]

Obrázek 3: Dopravní značka B 29.
Zdroj: [13]

Obrázek 4: Vodorovné značení.
Zdroj: vlastní

3.3 Vnitřní zásahové cesty

Vnitřní zásahové cesty musejí být vybaveny a situovány tak, aby byl umožněn rychlý a účinný zásah JPO vedený vnitřní částí objektu. Tvoří je únikové cesty typu B nebo C včetně jejich požárních předsíní, požární výtahy, navazující vnitřní komunikace zejména bez požárního rizika, popř. požární žebříky umístěné uvnitř objektu. Vnitřní zásahovou cestu může tvořit chráněná úniková cesta typu A nebo částečně chráněná úniková cesta u změn staveb dle ČSN 73 0834. [6]

Vnitřní zásahové cesty, vyjma požárních žebříků a výtahů, musejí mít šířku minimálně 1,5 únikového pruhu. Za vyhovující se považuje jmenovitá šířka dveří 80 cm. [6]

V objektech musí být zřízeny vnitřní zásahové cesty tam, kde:

- výška objektu přesahuje 22,5 m,
- není možné vést účinný protipožární zásah z vnější strany objektu (např. v obvodových stěnách objektu nejsou otvory pro vedení protipožárního zásahu),
- požární úseky převyšují 200 m^2 půdorysné plochy se součinitelem a $\geq 1,2$ a kde nelze účinně zajistit vedení protipožárního zásahu ze dvou vnějších stran. [6]

Podle těchto bodů nemusí být zřízeny vnitřní zásahové cesty pokud je ve všech požárních úsecích instalováno samočinné stabilní hasicí zařízení, vyjma požárních úseků bez požárního rizika. [6]

Vnitřní zásahové cesty by měly být vybaveny požárními vodovody, pokud není možné se dostat z vnější strany objektu k dále uvedeným zařízením, musí být na vnitřní zásahové cestě umožněn přístup na ovládání k:

- elektrické instalaci,
- rozvodu plynu nebo dalších hořlavých či toxických látek,
- rozvodu ostatních energetických zařízení,
- samočinným stabilním hasicím zařízením či zařízením pro samočinné odvětrávání,
- domácímu rozhlasu nebo poplachovému signalizačnímu zařízení,
- posilových čerpadel pro požární vodu.

U objektů přesahující výšku 45 m musí být zřízen požární výtah, který ústí do vnitřních zásahových cest. [6]

3.4 Vnější zásahové cesty

Za vnější zásahové cesty se považují požární schodiště, žebříky nebo lávky určené pro protipožární zásah, které musí být zřízené v případech stanovených navazujícími normami pro určité objekty nebo kde to vyžaduje územně příslušný HZS.

Požární žebříky musí být po obvodu objektu umístěny pravidelně a smí být od sebe vzdáleny maximálně 200 m. Měrná délka je myšlena po obvodu objektu. U objektů s jedním nadzemním podlažím o půdorysné ploše přesahující 200 m² a u objektů s více nadzemními podlažími o půdorysné ploše přesahující 100 m² a výše objektu nad 9 m musí být požární žebříky tehdy:

- není-li přístup jinou cestou na jejich střechu,
- je-li instalované zařízení pro odvod kouře a tepla střešními odvětrávacími klapkami, vyjma odvodu kouře z chráněných únikových cest, instalačních nebo odvětrávacích šachet a šachet požárních výtahů.

Požární lávky slouží pro překonání překážek při protipožárním zásahu umístěné na střeše, popř. nad střechou objektu. Musí být z výrobků třídy reakce na oheň A1 nebo A2, minimálně 60 cm široké, opatřené alespoň zábradlím na jedné straně. Musí se zřizovat u objektů přesahující výšku 9 m, kde konstrukce střechy neumožňuje pohyb po střeše a kde nelze překonávat překážky jiným způsobem. [6]

4 Sankce

Při porušení právních předpisů s ohledem na nástupní plochy, vyplývá výše pokuty ze zákona č. 133/1985 Sb., o PO.

Pro právnické osoby nebo podnikající fyzické osoby dle § 76 odst. 2, může být uložena pokuta do výše 500 000 Kč, kterou ukládá HZS ČR při výkonu SPD za porušení povinností vyplývajících z předpisů o PO. Podle § 76 odst. 2, písm. a) se právnické osoby nebo podnikající fyzické osoby dopouští přestupku tím, že nevytvářejí podmínky pro záchranné práce, pro hašení požáru nebo neudržují volné přístupové komunikace a nástupní plochy pro požární techniku.

Právnické osobě nebo podnikající fyzické osobě, za opakované porušení povinností, může být udělena další pokuta, až do výše dvojnásobku stanovené pokuty, jestliže byla v předchozích třech letech pokuta udělena pravomocným rozhodnutím. Přičemž povinnost odstranit nedostatky nadále zůstává.

Každá fyzická osoba se dopouští přestupku podle §78 odst. 1, písm. u), jestliže omezí nebo neumožní použití označených nástupních ploch určenou pro požární techniku a může jí být uložena pokuta až do výšky 25 000 Kč. [1]

Řešení dopravních přestupků týkajících se nástupních ploch spadá do kompetence Policie ČR nebo obecní policie.

5 Technika ÚO Domažlice

Nástupní plochy jsou určené především pro výškovou techniku jako je automobilový žebřík nebo automobilová plošina, ale i cisternové automobilové stříkačky (dále jen „CAS“) tuto plochu mohou využít. Důležité jsou technické parametry vozidel, na které by měly nástupní plochy být dimenzovány. Pro přehled jsou níže uvedeny rozměry vozidel „prvovýjezdových“, velkoobjemových, požárních žebříků a požární plošiny.

5.1 CHS Domažlice

Tabulka 1: Rozměry CAS 20. Zdroj: vlastní

Scania - CAS 20/3500/210 - S2T	
Délka	8,5 m
Šířka	2,55 m
Výška	3,15 m
Hmotnost	18 t

Obrázek 5: CAS 20 Scania. Zdroj: vlastní

Tabulka 2: Rozměry AZ 30. Zdroj: vlastní

AZ 30 MB Atego Metz	
Délka	10,02 m
Šířka / s rozpěrami	2,5 m / 4,75 m
Výška	3,3 m
Hmotnost	14,5 t

Obrázek 6: AZ 30 Atego Metz. Zdroj: vlastní

Tabulka 3: Rozměry AP 27. Zdroj: vlastní

AP 27 Tatra 815	
Délka	12,5 m
Šířka / s rozpěrami	2,5 m / 5 m
Výška	3,56 m
Hmotnost	21 t

Obrázek 7: AP 27 Tatra 815. Zdroj: vlastní

5.2 HS Staňkov

Tabulka 4: Rozměry CAS 20. Zdroj: vlastní

Tatra Terra - CAS 20/4000/240 - S2T	
Délka	8,53 m
Šířka	2,55 m
Výška	2,95 m
Hmotnost	18 t

Obrázek 8: CAS 20 Tatra Terra. Zdroj: vlastní

Tabulka 5: Rozměry AZ 30. Zdroj: vlastní

AZ 30 MB Atego	
Délka	8,9 m
Šířka / s rozpěrami	2,35 m / 2,35 m
Výška	3,38 m
Hmotnost	9,5 t

Obrázek 9: AZ 30 Atego. Zdroj: vlastní

Tabulka 6: Rozměry CAS 30. Zdroj: vlastní

Tatra 815-7 - CAS 30/9000/540 - S3VH	
Délka	9,17 m
Šířka	2,55 m
Výška	2,83 m
Hmotnost	18 t

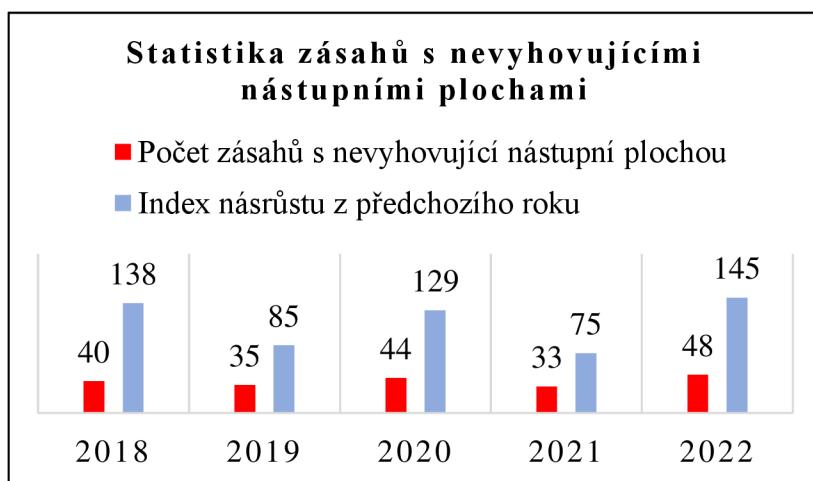

Obrázek 10: CAS 30 Tatra 815-7. Zdroj: vlastní

6 Časté problémy spojené s nástupními plochami

Kolem nástupních ploch se vyskytuje hned několik častých problémů. Těmi jsou objekty postavené podle starší právní úpravy, kapacita parkovacích míst, parametry věcných prostředků používaných u JPO, přístupnost objektu ze všech stran, neudržování nebo nerespektování nástupní plochy. Nejčastěji se tyto problémy vyskytují především na sídlištích u bytových domů. Zásahy s nevyhovujícími nástupními plochami jsou zahrnuty i ve statistických ročenkách, které vydává HZS ČR každý rok. V grafu níže je vyobrazen počet zásahů za posledních 5 let, kde nástupní plochy byly nevyhovující. Statistika nám ukazuje, že každý rok je průměrně téměř 40 zásahů s nevyhovující nástupní plochou. Z indexu nárůstu z předchozích let je patrný mírný nárůst. [14]

Graf 1: Statistika zásahů s nevyhovující nástupní plochou. Zdroj: [14]

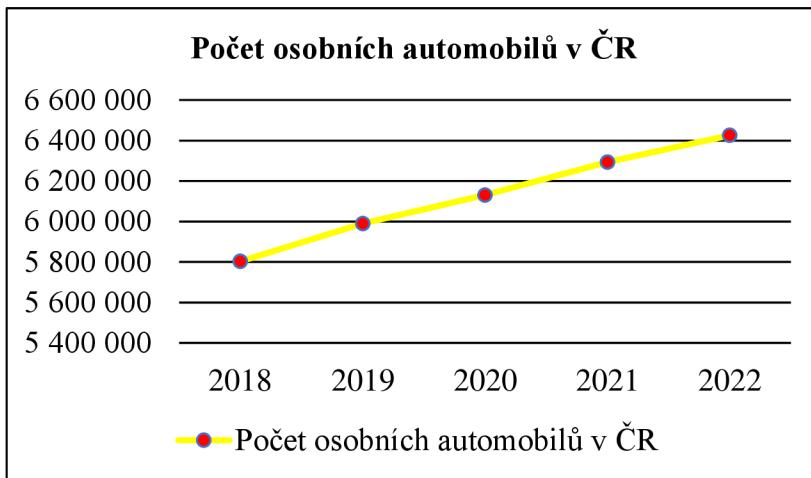
6.1 Objekty postavené podle starší právní úpravy

U většiny starších objektů postavených před vznikem kodexu norem nebyly nástupní plochy vyžadovány. V současné době nejvíce záleží, zda projektant zahrne nástupní plochy do projektového řešení stavby, i když mu podle norem vychází, že nástupní plocha nemusí být zřízena nebo HZS může vyžadovat, aby nástupní plocha byla zřízena. Aktuálně při výstavbě nových objektů je kladen značný důraz na nástupní plochy a došlo tak k velkému zlepšení.

6.2 Kapacita parkování

Dalším z častých problémů u nástupních ploch nastává při parkování osobních automobilů. Řidiči často nerespektují dopravní značení, nástupní plochy a pro nedostatek parkovacích míst či své pohodlí je využívají pro odstavení svého automobilu. S rozvojem automobilového průmyslu stoupá i počet osobních automobilů. V ČR u osob starších 18 let připadá dle statistických údajů 75 osobních automobilů na 100 obyvatel. [15]

Graf 2: Počet osobních automobilů v ČR. Zdroj: [15]

6.3 Parametry věcných prostředků u jednotek požární ochrany

Vezmeme-li v potaz zřizování nástupních ploch u objektů s výškou nad 12 m, jak vyplývá z normativních požadavků, tedy zpravidla u objektů s 5. nadzemními podlažími a více, mohou nastat komplikace při evakuaci či požárním zásahu vnější stranou u objektů s výškou např. 10 m či se 4. nadzemními podlažími.

Součástí každé CAS jsou 4dílné nastavovací žebříky. Po spojení dílů má žebřík délku 8,4 m z toho vychází dostupná výška 8 m, takže tento žebřík dosáhne maximálně do 3. nadzemního podlaží standartních rozměrů. Pro evakuaci osob či protipožární zásah ve 4. nadzemním podlaží nebo ve výšce objektu $h \geq 9$ m by bylo zapotřebí výškové techniky. Pro představu je na obrázku cvičná věž, která má 4 nadzemní podlaží a po přiložení 4dílného nastavovacího žebříku je patrné, že evakuace či protipožární zásah ze 4. nadzemního podlaží, neboli ze 3. patra, již není možný.

Obrázek 11: Cvičná věž. Zdroj: vlastní

6.4 Přístup ze všech stran objektu

Dalším zjištěným nedostatkem je zřizování nástupních ploch především z jedné strany objektu, a to z přední strany objektu u hlavních vchodů.

Jedním z nejvíce tragických požárů v ČR se stal dne 8. srpna 2020 požár panelového domu v Bohumíně. Jednalo se o žhářský útok, kde pachatel rozlil hořlavou kapalinu a poté zapálil. Požár zachvátil celý byt, který se nacházel v 11. nadzemním podlaží, požární výška objektu činí okolo 33 m. Tento požár si vyžádal 11 obětí. Kvůli rychlému šíření požáru osoby nemohly využít únikovou cestu (schodiště), které je bráno i jako vnitřní zásahová cesta. Jednou z mnoha komplikací na místě zásahu se stalo právě umístění nástupní plochy, která je správně zřízena, ale pouze z přední strany objektu. Zasažený byt je situován na opačnou stranu, než byla právě nástupní plocha. Došlo tak k omezeným podmínkám pro rychlý zásah JPO za pomocí výškové techniky na nezpevněné ploše. [16]

Obrázek 12: Požár bytu v Bohumíně. Zdroj: [16]

6.5 Neudržovaná nástupní plocha

Dalším problémem je špatné označení nástupní plochy či zeleň (např. křoví) zakrývající značení nebo v horších případech označení nástupní plochy úplně chybí. Sice nástupní plochy mohou být zatravněné nebo jinak upravené, musí se však udržovat, aby nedocházelo např. k rozmnožování křovin a volnému růstu stromů v jejich okolí. Mohlo by to sebou nést špatné následky s ohledem na ustavení požární techniky a omezenou manipulaci, kde by např. přerostlý strom nemusel umožnit použití automobilového žebříku nebo požární plošiny.

Níže na obrázku je znázorněn strom stojící u panelového domu, který by v případě nutnosti použití výškové techniky mohl zapříčinit nedostupnost pro některé požárně otevřené plochy.

Obrázek 13: Rostlý strom u panelového domu. Zdroj: vlastní

6.6 Nerespektování nástupních ploch

Další problém nastává u zřízených a správně označených nástupních ploch. Někteří občané nerespektují nástupní plochy. Z níže uvedeného obrázku ihned za dopravním značením jsou odstavené tři kontejnery na komunální odpad, které zasahují do prostoru nástupní plochy a v levé části odstavené vozidlo černé barvy.

Obrázek 14: Nerespektování nástupní plochy. Zdroj: vlastní

Jeden z dalších problémů nastává, pokud vlastník objektu, ke kterému byla nástupní plocha zřízena, již není vlastníkem pozemku, na kterém leží nástupní plocha. Následuje problém s tím, kdo v tomto případě nese odpovědnost za označení a udržování nástupní plochy, zda vlastník objektu, nebo vlastník pozemku, na kterém se nástupní plocha nachází. Zde již nestačí zákon č. 133/1985 Sb, o PO, kde dle § 7 odst. 3 vlastník nebo uživatel je povinen označovat a udržovat nástupní plochu v takovém stavu, aby ji bylo možné použít pro požární techniku. Odpověď nalezneme až v zákoně č. 183/2006 Sb., o územním plánování a stavebním rádu (tzv. stavební zákon). Tento zákon definuje v § 2 odst. 9 „*Stavbou hlavní souboru staveb se rozumí stavba, která určuje účel výstavby souboru staveb. Vedlejší stavbou v souboru staveb se rozumí stavba, která se stavbou hlavní svým účelem užívání nebo umístěním související a která zabezpečuje užitelnost stavby hlavní nebo doplňuje účel užívání stavby hlavní.*“ Stavbou hlavní se rozumí daný objekt, ke kterému se zřídila stavba vedlejší neboli nástupní plocha. Jestliže byla nástupní plocha k objektu v projektové dokumentaci zřízena a stavba byla i s nástupní plochou zkolaudována dle stavebního zákona, tak v § 154 je povinen vlastník hlavní stavby po celou dobu její existence udržovat tyto v řádném stavu a to i stavbu vedlejší. Ve složitějších případech dochází až k soudnímu sporu. [17]

7 Vybrané objekty a nová řešení

Cílem absolventské práce bylo ověřit dosavadní nástupní plochy a objekty, které by vyžadovaly zřízení nástupní plochy na územním odboru Domažlice. Objekty, které by v případě nutnosti zásahu neumožnily efektivního použití výškové techniky při evakuaci osob nebo protipožárního zásahu vnější stranou objektu. Vybral jsem objekty Finančního úřadu, bytové domy a Domov pro seniory.

7.1 Finanční úřad Domažlice

Prvním vybraným objektem je Finanční úřad v Domažlicích, u kterého bylo zjištěno hned několik nedostatků. U tohoto objektu byla nástupní plocha zřízena a je zakreslena i v dokumentaci zdolávání požáru. Níže je na obrázku 15 zachycen snímek z Google map v roce 2012 a na obrázku 16 je aktuální stav. Je zde patrné, že označení nástupní plochy pro požární techniku bylo odstraněno a nadále je na nástupní ploše vyhrazené parkoviště určené pro vozidlo přepravující osobu těžce zdravotně postiženou.

Obrázek 15: Finanční úřad 2012.
Zdroj: Google mapy

Obrázek 16: Finanční úřad aktuálně.
Zdroj: vlastní

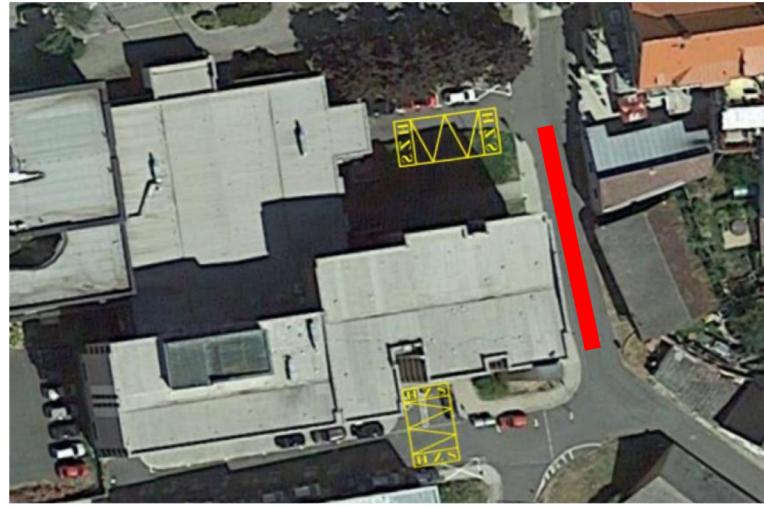
Aktuální stav je nevyhovující. Navrhoji opětovné označení nástupní plochy a vyhrazené parkoviště určené pro vozidlo přepravující osobu těžce zdravotně postiženou posunout na vedlejší parkoviště.

Na protilehlé straně téhož objektu, kde není zřízená nástupní plocha, byla při protipožárním zásahu v minulosti zjištěna nemožnost efektivního ustavení požární plošiny z důvodu parkování osobních automobilů na vyhrazeném parkovišti. Na tento popud byla na levou část parkoviště osazena značka „Zákaz zastavení“. Pro úplnost navrhoji označení nástupní plochy a rozšíření komunikace do travnatého pásu směrem k objektu, aby byla šířka nástupní plochy dostatečná pro možnost použití výškové techniky disponující na místní požární stanici a byla zachována zbylá parkovací stání.

Obrázek 17: Finanční úřad z druhé strany. Zdroj: vlastní

Na dalším obrázku je pohled na objekt z ptačí perspektivy s nově navrženými nástupními plochami pro obě varianty označenými žlutou barvou. Červenou čarou je znázorněna původní nástupní plocha bez zjištěných nedostatků.

Obrázek 18: Finanční úřad nové řešení (pohled shora).

Zdroj: Google mapy

7.2 Bytové domy

Dalšími vybranými objekty jsou starší bytové domy, které nemusí mít zřízené nástupní plochy, jelikož disponují vnitřní zásahovou cestou a nástupní plochy nebyly součástí projektové dokumentace. U těchto objektů jsou zřízené pouze úzké asfaltové komunikace určené převážně pro pěší nebo dopravní obsluhy.

Obrázek 19: Bytový dům 1. Zdroj: vlastní

Obrázek 20: Bytový dům 2. Zdroj: vlastní

Obrázek 21: Bytový dům 3. Zdroj: vlastní

S ohledem na taktiku zásahu a možnosti nutného použití výškové techniky při evakuaci osob nebo vedení protipožárního zásahu vnější stranou objektu navrhoji u těchto objektů rozšířit dosavadní asfaltové komunikace a případně posunout veřejné osvětlení tak, aby byla v případě nutnosti zásahu možnost bezproblémového použití výškové techniky na zpevněné ploše. Dále označit příslušnou dopravní značkou tyto komunikace, aby nedocházelo k parkování vozidel.

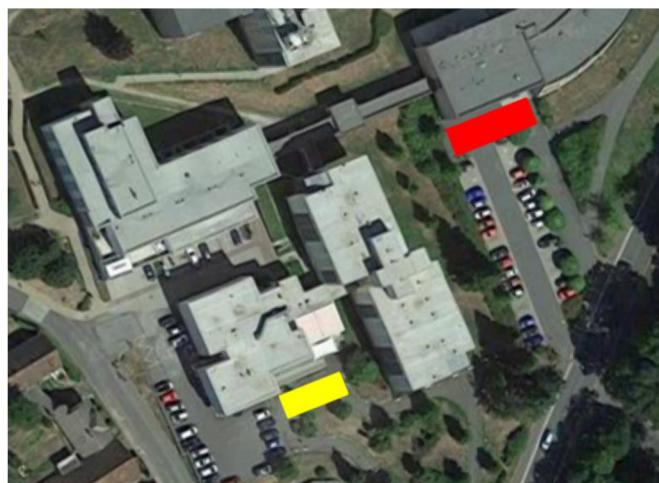
7.3 Domov pro seniory Domažlice

Dalším vybraným objektem je Domov pro seniory v Domažlicích. Objekt se skládá z několika budov, které jsou propojené chodbami. Nástupní plocha je zde zřízena pouze u hlavního vchodu. Z projektové dokumentace a dokumentace zdolávání požáru není vyžadována další nástupní plocha. S ohledem na taktiku zásahu a případně nutného použití výškové techniky ve spodní části objektu z přilehlého parkoviště není možné dosáhnout efektivního zásahu z důvodu vzdálenosti objektu od parkoviště. Současná nástupní plocha je vyobrazena i u obrázku 14, kde nejsou splněny podmínky s ohledem na odstavené vozidlo a kontejnery v prostoru nástupní plochy.

Obrázek 22: Domov pro seniory (pohled z parkoviště). Zdroj: vlastní

Pro možnost využití výškové techniky navrhoji odstranit dvě parkovací stání a rozšířit přístupovou komunikaci k objektu na přilehlém chodníku a travnatém pásu. Na níže uvedeném obrázku je vyobrazena nová nástupní plocha žlutou barvou. Červenou barvou je znázorněna již zřízená nástupní plocha u hlavního vchodu.

Obrázek 23: Domov pro seniory nové řešení (pohled shora).
Zdroj: Google mapy

8 Závěr

V této práci jsem se zabýval nástupními plochami na teoretické úrovni po stránce legislativní, na praktické úrovni v rozsahu revize zřizování nástupních ploch u vybraných objektů na územním odboru Domažlice. Během práce jsem se musel seznámit s problematikou zřizování nástupních ploch i z hlediska historického kontextu, který hraje svou roli u budov, které byly postaveny ještě před platností předpisů, které nám stanovují požadavky na nástupní plochy dnes. Během práce jsem ve srovnání teorie s aplikační prací narazil na několik nedostatků, které jsem v práci pojmenoval.

Jedním z těchto nedostatků je ten, že se nástupní plocha zřizuje u objektů s požární výškou 12 m a více. Bereme-li v úvahu skutečnost, že 4dílný nastavovací žebřík, který je standardním vybavením CAS v rozsahu výbavy technickém, nám poskytuje pro evakuaci, nebo vedení zásahu vnější stranou pláště objektu dostupnou výšku pouze cca 8 m. U běžných prostředků používaných u zásahu můžeme tedy narazit na situaci, kdy výškovou techniku nebudeme schopni ustavit a pomocí nastavovacích žebříků nedosáhneme požadované výšky. Z tohoto důvodu se domnívám, že by bylo vhodné požadovat nástupní plochy již u objektů s požární výškou 9 m a více.

Tragický požár bytu v Bohumíně 8. srpna 2020 nám odkryl další nedostatek. A sice zřízení nástupní plochy pouze z jedné strany objektu. Myslím si, že by bylo vhodné zřizovat nástupní plochy alespoň ze dvou stran objektu a jestliže jsou např. okna bytů bytového domu situována na vícero stran objektu a pakliže to dovolí charakter okolí objektu, tak tyto plochy zřídit na každé straně, kde se okna bytu nacházejí.

V praktické části u dvou objektů na územním odboru Domažlice byly zjištěny nedostatky. U Finančního úřadu na nástupní ploše bylo zřízené parkoviště a odstraněné označení nástupní plochy pro požární techniku. Novým navržením je opětovné označení nástupní plochy a posunutí parkovacího stání. Druhým objektem byl Domov pro seniory, kde v prostoru zřízené nástupní plochy byly ustavené kontejnery a zaparkované vozidlo.

U ostatních případů nebyla zjištěna povinnost zřízení nástupních ploch s ohledem na zřízené vnitřní zásahové cesty, evakuační výtahy apod. V práci jsou navržena nová řešení u těchto objektů, především rozšíření komunikací určené pro chodce, aby v případě nutnosti

zásahu bylo možné efektivního použití výškové techniky pro případnou evakuaci osob či vedení protipožárního zásahu vnější stranou objektu.

Nová řešení by bylo vhodné zvážit při rozsáhlých rekonstrukcích těchto objektů. HZS ČR nemůže nařídit vlastníkovi již vybudovaného objektu, aby dodatečně zřídil nástupní plochu. Tato práce může posloužit investorům, případně stavebnímu úřadu jako doporučující podklad pro případné stavební změny v okolí vtipovaných objektů.

Seznam zdrojů a použité literatury

- [1] Zákon č. 133/1985 o požární ochraně. In: Sbírka zákonů České republiky, 1985, částka 34. Dostupné také z: <https://www.zakonyprolidi.cz/cs/1985-133>
- [2] ZOUFAL, Roman. Požáry v budovách. 2. přepracované vydání. Praha: Česká státní pojišťovna, 1982. Zabraňujeme škodám, svazek 14.
- [3] Vyhláška MV č. 246/2001 Sb. o stanovení podmínek požární bezpečnosti a výkonu státního požárního dozoru (vyhláška o požární prevenci), ve znění pozdějších předpisů. In: Sbírka zákonů České republiky. 2001, částka 95. Dostupné z: <https://www.zakonyprolidi.cz/cs/2001-246>
- [4] Vyhláška MV č. 23/2008 Sb. ze dne 29. ledna 2008 o technických podmínkách požární ochrany staveb o požární ochraně, ve znění pozdějších předpisů. In: Sbírka zákonů České republiky. 2008, částka 10. Dostupné z: <https://www.zakonyprolidi.cz/cs/2008-23?text=>
- [5] Požární ochrana [online]. Brno: Roman Fojtík F-air servis TZB [cit. 2023-02-15]. Dostupné z: <https://pozarniochrana.netstranky.cz/temata/02-technicka-normalizace-ve-vztahu-k.html>
- [6] ČSN 73 0802:2009 Požární bezpečnost staveb – Nevýrobní objekty + Z1:2013, Z2:2015, Z3:2020. Praha: Úřad pro technickou normalizaci, metrologii a státní zkušebnictví, 2009.
- [7] ČSN 73 0804:2010 Požární bezpečnost staveb – Výrobní objekty + Z1:2013, Z2:2015, Z3:2020. Praha: Úřad pro technickou normalizaci, metrologii a státní zkušebnictví, 2010.
- [8] ČSN 73 0833:2010 Požární bezpečnost staveb – Budovy pro bydlení a ubytování + Z1:2013, Z2:2020. Praha: Úřad pro technickou normalizaci, metrologii a státní zkušebnictví, 2010.
- [9] ČSN 73 0834:2011 Požární bezpečnost staveb – Změny staveb + Z1:2011, Z2:2013. Praha: Úřad pro technickou normalizaci, metrologii a státní zkušebnictví, 2011.
- [10] ČSN 73 0835:2006 Požární bezpečnost staveb – Budovy zdravotnických zařízení a sociální péče + Z1:2013, Z2:2020, Z3:2020. Praha: Úřad pro technickou normalizaci, metrologii a státní zkušebnictví, 2006.
- [11] Tři metry k životu: Přístupnost sídlišť ve velkých městech je kvůli zaparkovaným autům velký problém: Požáry.cz [online]. Česká republika, 2019 [cit. 2023-02-27]. Dostupné z: <https://www.pozary.cz/clanek/217752-tri-metry-k-zivotu-pristupnost-sidlist-ve-velkych-mestech-je-kvuli-zaparkovanim-autum-velky-problem/>

- [12] Vyhláška č. 294/2015, kterou se provádějí pravidla provozu na pozemních komunikacích. In: Sbírka zákonů České republiky. 2015, částka 122. Dostupné také z: <https://www.zakonyprolidi.cz/cs/2015-294/zneni-20220101>
- [13] Hasiči radí. Jak správně parkovat na sídlištích? HZS Olomouckého kraje [online]. Česká republika, 2022 [cit. 2023-02-27]. Dostupné z: <https://www.hzscr.cz/clanek/hasici-radi-neparkujte-na-nastupnich-plochach-pro-pozarni-techniku.aspx>
- [14] Statistická ročenka: Ministerstva vnitra – generálního ředitelství Hasičského záchranného sboru České republiky. Příloha časopisu 112 [online]. 2022 [cit. 2023-03-17]. Dostupné z: <https://www.hzscr.cz/clanek/statisticke-rocenky-hasicskeho-zachranneho-sboru-cr.aspx>
- [15] Svaz dovozců automobilů [online]. Česká republika: Pro SDA ve spolupráci s MD ČR, CRV MVČR a Sdružením AP zpracovala fa RTV data, 2023 [cit. 2023-03-17]. Dostupné z: <https://portal.sda-cia.cz/stat.php?v#str=vpp>
- [16] Požár panelového domu v Bohumíně 2020 [online]. Česká republika: wikipedie, 2020 [cit. 2023-03-21]. Dostupné z: https://cs.wikipedia.org/wiki/Po%C5%BE%C3%A1rov%C3%A9ho_dому_v_Bohum%C3%ADn%C4%9B_2020
- [17] Zákon č. 183/2006, o územním plánování a stavebním řádu (stavební zákon). In: Sbírka zákonů České republiky. 2006, částka 63. Dostupné také z: <https://www.zakonyprolidi.cz/cs/2006-183?text=>

Seznam obrázků

Obrázek 1: Šířka přístupové komunikace. Zdroj: [11]	18
Obrázek 2: Tlaková zkouška. Zdroj: vlastní	20
Obrázek 3: Dopravní značka B 29. Zdroj: [13]	21
Obrázek 4: Vodorovné značení. Zdroj: vlastní	21
Obrázek 5: CAS 20 Scania. Zdroj: vlastní	25
Obrázek 6: AZ 30 Atego Metz. Zdroj: vlastní	25
Obrázek 7: AP 27 Tatra 815. Zdroj: vlastní	25
Obrázek 8: CAS 20 Tatra Terra. Zdroj: vlastní	26
Obrázek 9: AZ 30 Atego. Zdroj: vlastní	26
Obrázek 10: CAS 30 Tatra 815-7. Zdroj: vlastní	26
Obrázek 11: Cvičná věž. Zdroj: vlastní	29
Obrázek 12: Požár bytu v Bohumíně. Zdroj: [16]	30
Obrázek 13: Rostlý strom u panelového domu. Zdroj: vlastní	31
Obrázek 14: Nerespektování nástupní plochy. Zdroj: vlastní	31
Obrázek 15: Finanční úřad 2012. Zdroj: Google mapy	33
Obrázek 16: Finanční úřad aktuálně. Zdroj: vlastní	33
Obrázek 17: Finanční úřad z druhé strany. Zdroj: vlastní	34
Obrázek 18: Finanční úřad nové řešení (pohled shora). Zdroj: Google mapy	35
Obrázek 19: Bytový dům 1. Zdroj: vlastní	35
Obrázek 20: Bytový dům 2. Zdroj: vlastní	35
Obrázek 21: Bytový dům 3. Zdroj: vlastní	36
Obrázek 22: Domov pro seniory (pohled z parkoviště). Zdroj: vlastní	37
Obrázek 23: Domov pro seniory nové řešení (pohled shora). Zdroj: Google mapy	37

Seznam tabulek

Tabulka 1: Rozměry CAS 20. Zdroj: vlastní	25
Tabulka 2: Rozměry AZ 30. Zdroj: vlastní	25
Tabulka 3: Rozměry AP 27. Zdroj: vlastní	25
Tabulka 4: Rozměry CAS 20. Zdroj: vlastní	26
Tabulka 5: Rozměry AZ 30. Zdroj: vlastní	26
Tabulka 6: Rozměry CAS 30. Zdroj: vlastní	26

Seznam grafů

Graf 1: Statistika zásahů s nevyhovující nástupní plochou. Zdroj: [14]	27
Graf 2: Počet osobních automobilů v ČR. Zdroj: [15]	28